

Youth

Психологія життєвого простору сучасної молоді

Міжнародна науково-практична
конференція

Future

Рівне

26-27 листопада 2021

Education

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Рівненський державний гуманітарний університет
Психолого-природничий факультет

Психологія життєвого простору сучасної молоді

Міжнародна науково-практична конференція

26–27 листопада 2021 року

Р і в н е

УДК 159.9+ 316.6

Психологія життєвого простору сучасної молоді: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (26-27 листопада 2021 р). Упоряд. Р. В. Павелків, Н. В. Корчакова – Рівне: Волинські обереги, 2021. 122 с .

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету

(протокол № 12 від 30.12.2021 р.).

Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не поділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

планирование решения проблемы: $t_{Эмп} = 1,2$ при критическом $t = 1,99$ для $p \leq 0,05$ – отсутствие статистически значимых различий между спортсменами с разным стажем профессиональной деятельности;

положительная переоценка: $t_{Эмп} = 1,1$ при критическом $t = 1,99$ для $p \leq 0,05$ – отсутствие статистически значимых различий между респондентами с разной продолжительностью занятий спортом.

Таким образом, применение статистического метода расчета t-критерий Стьюдента для методики оценки копинг-поведения WCQ позволило выявить наличие статистически значимых различий между группами спортсменов со стажем профессиональной деятельности до 5 лет и свыше 10 лет по шкалам: дистанцирование, самоконтроль, поиск социальной поддержки – $t_{Эмп} = 2,9$, $t_{Эмп} = 4,5$, $t_{Эмп} = 5,8$ при критическом $t = 2,65$ при $p \leq 0,01$.

Полученные эмпирические данные свидетельствуют, что у некоторых спортсменов имеют место нарушения активного процесса приспособления к условиям профессиональной деятельности. Данный факт можно рассматривать в качестве серьезного фактора, оказывающего негативное влияние на индивидуальную эффективность и, как следствие, общую результативность групповой совместной деятельности. В этой связи очевидна необходимость расширения проблемного поля исследования, которое вполне может затрагивать, например, содержательные аспекты социально-психологической адаптации спортсменов не только под влиянием стажа занятий спортом, горизонтального уровня спортивных взаимоотношений (спортсмен – спортсмен), но и вертикального уровня взаимодействия (спортсмен – тренер), а также рассматриваться во взаимосвязи с другими составляющими профессиональной адаптации спортсменов.

Список использованной литературы

1. Коломейцев, Ю. А. Взаимоотношения в спортивной команде / Ю. А. Коломейцев. – М. : Физкультура и спорт, 1984. – 128 с.

Джеджеря О. В.

старший викладач

кафедри вікової а педагогічної психології,

Рівненського державного гуманітарного університету

м.Рівне, Україна

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ДО ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГІЧНИХ СЛУЖБ»

Необхідною складовою професійної підготовки майбутніх психологів є опанування ними компетентністю щодо організації діяльності психологічної служби, зокрема засвоєння загальнотеоретичних основ організації психологічної служби в Україні, специфіки основних видів та напрямів діяльності психологічної служби, особливостей організації та діяльності психологічної служби в системі освіти, промислових підприємств та організацій малого бізнесу, особливостей роботи практичного психолога при соціальних службах в справах дітей та сім'ї, в закладах охорони здоров'я, в силових та спеціальних структурах держави. Адже, як зауважують В. Панок, А. Обухівська, Д. Острова, психологічна служба є необхідним інструментом державної системи охорони психічного та соціального здоров'я громадян України, призначеним сприяти їхньому особистісному розвитку та саморозвитку, допомагати у кризових життєвих ситуаціях [2, с.6].

Зазначене суспільно значуще освітнє завдання можна розв'язати шляхом упровадження до змісту навчання навчальної дисципліни «Організація діяльності психологічних служб».

Мета дослідження полягає у здійсненні аналізу особливостей підготовки майбутніх психологів в процесі вивчення навчальної дисципліни «Організація діяльності психологічних служб».

Виклад основного матеріалу дослідження. Сьогодні в Україні створене потужне нормативно-правове (закони та підзаконні акти щодо вищої освіти й діяльності психологічних служб) та теоретичне (наукові розробки вітчизняних та зарубіжних учених щодо створення, особливостей організації та функціонування психологічних служб (Д. Алексалров, В. Андросюк, В. Барка, М. Бетон, А. Воллмер, В. Горленко, Н. Лунченко, С. Максименко, А. Мельник, А. Обухівська, В. Острова, В. Панок, В. Рибалка, Н. Сосновенко, І. Ткачук, Г Шнайдер та ін.) підґрунтя для підготовки майбутніх психологів до практичної діяльності. Проте і досі існує суперечність, що полягає передусім у «...розриві між загальнокультурним та професійним компонентами в навчанні, що не забезпечує формування професійної культури психолога, його готовності до професійної діяльності...» [3].

Однією з вагомих можливостей щодо її подолання володіють практико-орієнтовані навчальні дисципліни, зокрема «Організація діяльності психологічних служб».

У розробленій нами робочій програмі цієї дисципліни навчальної дисципліни, що згідно з освітньо-професійною програмою підготовки майбутніх фахівців у Рівненському державному гуманітарному університеті за спеціальністю «Психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти передбачено формування загальних (здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитись і оволодівати сучасними знаннями; фахових (спеціальних) (здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації, здатність до розроблення і реалізації заходів профілактики та подолання проблем особистісно-професійного розвитку) компетентностей. Програмними результатами при цьому визначено: здатність визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання; здатність демонструвати розуміння закономірностей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань; здатність ілюструвати прикладами закономірності та особливості функціонування та розвитку психічних явищ; здатність здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій; здатність здійснювати реферування наукових джерел, обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки; здатність демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку[1].

Структура розробленої програми охоплює три змістові модулі. Перший з них («Загальнотеоретичні питання організації діяльності психологічних служб») містить в собі теми, що розкривають загальні питання та принципи організації діяльності психологічних служб, етичні, професійні та правові основи діяльності практичних психологів психологічних служб. Зміст цього модуля сконструйований у континуумі таких питань, як: визначення мети діяльності психологічних служб як організаційної форми прикладної психології; вивчення історії виникнення Національної системи психологічних служб та її структура, аналіз основних законодавчих актів та інших нормативних документів, які регламентують діяльність такої системи; встановлення обов'язків, відповідальності та прав практичного психолога, принципів його роботи; розкриття основних положень Етичного кодексу психолога; розгляд проблеми особистісної та професійної підготовки, професійного розвитку й саморозвитку психолога-практика, обґрунтування необхідності формування в нього дослідницьких, інтерактивних, діагностичних, дидактичних та проєктувальних вмінь.

Другий змістовий модуль («Характеристика складових системи психологічних служб закладів освіти України») призначений для: вивчення загальних основ діяльності психологічних служб в системі освіти України з визначенням її структури, змісту завдань,

принципів і функцій роботи, напрямів діяльності, обов'язків і прав працівників таких служб; засвоєння вимог до матеріально-технічного, методичного та документного забезпечення психологічного кабінету дошкільного, загальноосвітнього та інших освітніх закладів; визначення специфіки й особливостей діяльності психологічної служби закладів дошкільної освіти, структури, напрямків та форм діяльності шкільної психологічної служби, організації діяльності психологічної служби в установах початкової а середньої професійної освіти, в закладах вищої освіти.

Третій змістовий модуль («Зміст діяльності психологічних служб різних відомств та організацій») розкриває основні особливості організації роботи практичного психолога: при центрах соціальних служб в справах дітей, молоді, сім'ї, в службі зайнятості, в службі негайної психологічної допомоги, в соціально-реабілітаційних центрах; в системі охорони здоров'я України, на підприємствах та в бізнес-організаціях; в силових структурах (в патрульній поліції, в органах внутрішніх справ, в установах виконання покарань, в Міністерстві надзвичайних ситуацій, в Державній прикордонній службі, в системі Збройних сил України) в мирний час і в умовах військових дій.

Висновки. На наш погляд, запропонований зміст навчальної дисципліни «Організація діяльності психологічних служб» може сприяти підготовці майбутніх психологів до практичної діяльності з надання особистості психологічної допомоги особистості у різноманітних сферах життєдіяльності.

Список використаних джерел

1. Освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» кваліфікації «бакалавр психології, психолог». URL: https://www.rshu.edu.ua/images/osvitni_programi/osv_prog_bak_053_psihologia_2016.pdf (Дата звернення: 11.11.2021).
2. Психологічна служба : підруч. / В. Г. Панок (наук. ред.), А. Г. Обухівська, В. Д. Острова та ін. – Київ : Ніка-Центр, 2016. 362 с.
3. Ярая Т. А. Професійна підготовка майбутніх практичних психологів до роботи зі студентами з обмеженими можливостями як предмет психологічного аналізу. URL: https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2011/3_2011/29.pdf (дата звернення 12.11.2021).

Камінська О. В.

*доктор психологічних наук, професор
кафедри загальної психології та психодіагностики
Рівненського державного гуманітарного університету
м. Рівне, Україна*

ДЕТЕРМІНАНТИ УСПІШНОГО ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ

На сьогодні проблема професійного становлення майбутніх психологів залишається актуальною, оскільки успішне протікання цього процесу забезпечує високий рівень професіоналізму особистості, сприяє її самореалізації та утворює сприятливі умови для розвитку інших сфер життєдіяльності.

Метою роботи є виявлення детермінант успішного професійного становлення студентів-психологів.

В сучасній науці існують різні підходи до розуміння сутності професійної діяльності, зокрема підкреслюється, що професія пов'язана з трудовою діяльністю, а отже вимагає цілеспрямованої активності, що має предметний характер; професією називають лише ту працю, що вимагає спеціальної підготовки; професія вимагає від працівника співвіднесення

З М І С Т

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ МОЛОДІ
В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

БЫЛИНСКАЯ Н. В. Особенности временной перспективы у представителей молодежной среды.....	3
БЕЗЛЮДНА В. І. Ставлення студентської молоді до трудової міграції.....	5
ЖУРАВЛЬОВА Л. П., ЛУЧКІВ В. З. Глобалізаційні процеси, асертивність та емпатійна суб'єктивність особистості.....	8
КУЛАКОВА Л. М. Ефективна комунікація в розрізі теорії поколінь.....	10
НАЗАРЕВИЧ В. В. Остракізація в суспільстві як захисний механізм сучасності.....	14
НЕЧИПОРУК Л. І. Соціальна активність молоді в громаді: банк молодіжних ініціатив.....	17
ПАШТЧЕНКО Л. В. Психологічні особливості формування гідності сучасної молоді.....	20
ПЕТРУК Л. П. Трансформаційне суспільство і розвиток особистості.....	22
ПОНТКОВСЬКА Д. В. Національна культура сучасної молоді як складова особистості.....	25
РУДЮК О. В. Актуальні аспекти вивчення кризи зайнятості у безробітній молоді в нових соціально-економічних умовах.....	26
САВУЛЯК В. О. Етнічна ідентичність у структурі Я-образу (на матеріалі дослідження студентів).....	30
СПВАК Н. В., СПВАК Д. М. Вплив ЗМІ на становлення світогляду студентів.....	33
ХОМИЧ І.С. Соціально-психологічні особливості детермінації супідільно значущої поведінки особистості	36

ОСОБИСТІСНЕ ЗРОСТАННЯ ТА ПРОФЕСІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ
СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

АРТЕМОВА О. І. Активізація креативних ресурсів майбутніх практичних психологів у процесі професійної підготовки.....	41
БАБАК К. В. Самоактуалізація особистості здобувачів вищої освіти у діяльності психологічної служби ЗВО.....	43

БЕРЕЗЮК Т. П. Особливості професіоналізації майбутніх спеціалістів у контексті фахової підготовки.....	46
БОЛЮХ Т. П. Психологічні особливості емоційного вигорання юнаків.....	49
ГАВРИЛОВИЧ А. А. К проблеме социально-психологической адаптации в спортивной деятельности.....	51
ДЖЕДЖЕРА О. В. Підготовка майбутніх психологів до практичної діяльності в процесі вивчення навчальної дисципліни «організація діяльності психологічних служб».....	54
КАМІНСЬКА О. В. Детермінанти успішного професійного становлення майбутніх психологів.....	56
КОБЗАР З. І. Психологічні особливості розвитку професійної емпатії майбутніх психологів.....	60
ЛУЦИК Г. О. Використання арт-терапевтичних технологій у підготовці майбутніх психологів до роботи зі схильними до девіантної поведінки підлітками	61
СИНЮК Д. Личностные качества студентов, значимые для их учебно-профессиональной деятельности.....	63
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ ТА ЇЇ ЖИТТЄТВОРЧІСТЬ	
ДАНИЛЕНКО А. В. Особенности психического здоровья студенческой молодежи в условиях пандемии.....	69
IVASHKEVYCH E., NAVOSHUK A. The development of creative thinking of teenagers.....	73
КУЛАКОВ Р. С. Проблема формування толерантного ставлення учасників освітнього процесу до осіб з особливими освітніми потребами.....	78
КИТЮШКО С. І. Психологічні засоби корекції аутоагресивної поведінки молоді.....	81
КОНОПЛИЦКАЯ О. Аспекты социальных ролей в социально-психологических установках индивида.....	83
МУЖАНОВА Н. В. Особливості соціалізації неформальної молоді в умовах пандемії...	86
МУКНАЛЧУК N., НЛАВИНСКА Е. The problem of understanding novels by senior pupils creatively.....	89

ПАВЛОВ И. В. Особенности виртуального образа я в игровой вселенной.....	94
САВЕЛЮК Н. М. Психосемантичний простір психологічного благополуччя майбутніх освітян.....	97
СЕВЕРИН А. В. Восприятие предметов вариативной формы подростками с разным уровнем интернет-зависимости.....	100
СОЗОНЮК О. С. Емоційний інтелект як особистісний ресурс розвитку життєвих перспектив особистості.....	103
СТОРОЖ О. В. Основні наукові підходи до творчої соціалізації студентів	106
ТОКАРЕВА Н. М. Психологічні виміри форматування перцептивно-інтерактивної компетентності юнаків.....	110
ЮРЧУК О. І. Застосування дельфінотерапії як засобу корекції осіб з психофізичними порушеннями	114
ЯЩУК С. Супрежеские конфликты и причины их возникновения.....	116
КНУРАVTSEVA N., IVASHKEVYCH E. Argumentative discourse as a problem of cognitive psychology.....	119